

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus Diumenge 18 de Setembre de 1898

Núm. 3.701

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.	Ptas. 1
en les províncies trimestre.	3'50
Extranjer y Ultramar.	7
Anuñels, à preus convencionals.	

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en les principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Malloré, carrer Juaquera, 6.
No's retornan los originals encara que no's publicuin.

Farmacia Serra

Arrabal Santa Anna, 80, prop á la plassa de Catalunya (Teléfono 13)

CREMA LÀCTEA ROMEU

Reproductora de la llet

aprobada per la M. Iltre. Acadèmia Mèdica Farmacèutica
de Barcelona.

Eficacament recomenada per aumentar la llet á las Mares de família, en cuants casos s' hagi retirat per disgust, fluxet, etc. Ab son ús, tota mare pot cristar á sos fills durant lo temps de la làctancia.

Dipòsit: Farmacia de A. SERRA, Arrabal de Sta. Anna, 80.

REUS

SECCIÓ DOCTRINAL

qual rahó segueix tement, ab fonament, que si Filipinas queda à favor d'Espanya, vist lo potent de la insurrecció que allí impera, y vista la pèrdua de la importància moral que pera ab los tagalos, han perdut los castilas, temen fundadament, repetim, que costi molts milions y alguns més a la corona, y que el moviment á la obediència, quan no estén en condicions de poguer derrotzar ni una ni altra cosa.

L'agricultor, en fi, veu l'exorbitant augment produxit en las classes passivas, puig desde Mars de 1895 en que s' comença la guerra de las colonias, han tingut un creixement de dos milions cent quaranta mil pessetas, sols de viudas y orfes, y tres milions setcentas vintisset mil pessetas ab las de retirats del exèrcit y armada, haventse elevat los drets passius en aqueix període de temps, á la enorme xifra de més de cuartacinch milions de pessetas, y tenint, justament lo país contribuyent los auments progressius que aqueixos drets han d'alcançar, com consecuència del acabament de la guerra.

Hi haurá, segurament, qui objecti que son inevitables eixos auments encara que tinguem d' arribar á la liquidació, puig lo qui ha vessat sa sanch en favor de la patria y l' que, sens vessarla ha servit fidelment per molts anys á aquesta mateixa patria, tenen incuestionables drets á que ella atengui á la subsistencia de sus personalitats y de sus famílies; pretensions que no

enam à combatre en absolut, puig creyem just lo que

aixís sis, pero no ab la llarguesa y explendidesa que

vením veient, puig cap jubilació devia passar d'

un dure diari ó poch més per tots conceptes, ab lo que al

qui la obtingués podria atendre á sa subsistencia, puig

sino podia habitar á la capital de la monarquia ell ó l's

que aquest haber passiu disfratessin, se retiraran á

altra població en que la vida fos més econòmica. Ade-

més, lo metje particular que, per obligació de son

contracte y l' capellà, que per imposició de son sagrat

ministeri, tenen que visitar l' un y prestar los aussilis

espirituals de la religió l' altre, als coleràchs, vero-

lents, tifoideos, etc., sucubeixen moltes vegades vícti-

mas de son càrrec ó de sa abnegació, sens que ningú

s' occupi de concedirlo hi cap classe de drets passius ó

viuhen pobrement al final de molts anys de professió,

si la fortuna no l's ha sigut pròspera, com generalment

ocorreix, puig los sous que disfrutan, ab pocas excepcions, no son pera fer grans economies.

Aquestes queixes que representen la expressió ge-

nuina y unàime del agricultor, en primer lloc y en

segon del contribuent espanyol, no estan basadas en

malevolensa contra las classes passivas, sino en la im-

possibilitat absoluta de resistir las onerosas cargas que

sobre ells pesan; y d' aquí l' desitj de que l' Gobern atengui ab algun interès sas pretensions justas.

L' exèrcit espanyol té un número molt crescut de generals (sols de Cuba n' regressaren 42 al evacuar arre quella isla), estant en proporció gradual y armónica lo de queyes y oficials; puig tancintse totas les escales per un número d' anys determinats y emortisintas las vagants. També, com consecuència de las pèrdues de la guerra de las Antillas, quedan en quadro los Ministeris d' Ultramar y de Marina; puig refònguintse en los de Foment y Guerra, lo primer á perpetuitat y l' segon per alguns anys, donantse lo cesse al personal d' abdós Ministeris.

Fent tot això y limitant lo màxum de las jubilacions á unas quantas pessetas (no moltes), creyem podríam reposar en breu temps la Hisenda espanyola de la bancarrota que la amenaça y podríam també rebairnos elgo los forts tributs que l' agricultor se veu obligat á satisfier.

LEANDRE NIÑO.

(De La Liga Agraria.)

ves espanyolis que han fachés una nomada devant de la perspectiva d' una quinta de cent mil homes, dels quins se parla d' enviarne trenta mil á Filipinas.

En èpoques normals, aquí á Espanya com a tots los païssos que tenen establet lo servei militar, es moneda corrent això de que un número insignificant de joves prefereixi emigrar ans que vestir calses vermelles. Més l' escàs número d' aquests y las causes que motivan la seva resolució, fan que ningú s' preocupi d' un fet.

D' un caràcter ben diferent, d' una gravetat extraordinaria es lo fenomeno que fa més de tres anys s' observa á Espanya, puig á cada decret demandant una nova invasió de catalans al mitjdia de França, de gallegos y estremenys á Portugal, y d' espanyolis de per tot arreu que, dirigintse al Sud-América, s' despèden d' un país que mira impossible com los brassos joves deixan la arada ó la llensadora per agafar lo fons de per anar á terras que siguin més caritatativas y més pràcticas que las que sos pares los hi donaren com á patria.

Dos anys enrera, que totom posava pels núvols el general Azcárraga y s' entusiasmava devant del orden y precision ab que's feyan las embarcades, eram pochs, poquíssims los que en la premsa periódica deixavam sentir nostra promesa y miravam aquell de deu de jovent que portaven á las colonias, ab la mateixa tristeza ab que l' pagés contempla com la riquesa se'n si hi endú l's sembrats que eraa tota sa riquesa y esperança. Avuy la evidencia esferehidora dels desastres ha dissipat aquella turbonada de patrioteria, y avuy, ab lo seny més equilibrat, totom va agafant lo convinciment de que l' desenllás de nostras guerras colonials ha sigut l' únic possible. No hi ha ningú á horras d' are que al mirar las consecuèncias de las últimes calaveradas de «D. Quijote» no digui: ¡Tantebó que s' haguessin perdut las colonias avans d' arribarhi la primera expedició dels que sortieren d' Espanya per tornar may més! Y l's que no estan cegats en la passió, al exigir responsabilitat als governs que ns han regit de molts anys ens, no l's culpan, no, del resultat de nostras guerras colonials y dei internacional que hi ha posat terme, de lo que l's culpan es de las causas que motivaren las primeras, de la falta de seny al volgúrlas ofegar ab sanch quan esclataren y de no

L' agricultor que ha donat la sanch de sos robustos fils, pera eixas desastrosas guerras de las illes de Cuba y Filipinas li importa poch la pèrdua de las mateixas, puig desde el principi de ditas guerras las ha considerat com simbòs inseparables y shont aniria á perdrers pera sempre tota la joventut espanyola, particularment la agrícola, per esser la que pot comptar ab menos economias pera las redempcions y tots los milions que poguessin recaudar los Goberts, havent visat la confirmació d' eixes doloroses pèrdudes al saber que han costat, fins lo present, dos mil milions y cent mil homes, per

